

Hotarare nr. 493 din 12/04/2006
privind cerintele minime de securitate si sanatate referitoare la
expunerea lucratorilor la riscurile generate de zgomot

H 0493/2006

CAPITOLUL I Dispozitii generale

SECTIUNEA 1 Obiectivul si domeniul de aplicare

Art. 1. - Prezenta hotarare stabileste cerintele minime pentru protectia lucratorilor impotriva riscurilor pentru sanatatea si securitatea lor, generate sau care pot fi generate de expunerea la zgomot, in special impotriva riscurilor pentru auz.

Art. 2. - Prevederile prezentei hotarari se aplica tuturor activitatilor in care lucratorii sunt sau este posibil sa fie expusi, prin natura muncii lor, la riscuri generate de zgomot.

Art. 3. - Prevederile legislatiei nationale care transpun Directiva 89/391/CEE se aplica in totalitate activitatilor prevazute la art. 2, fara a aduce atingere prevederilor mai restrictive si/sau specifice din prezenta hotarare.

Art. 4. - In sensul prezentei hotarari, parametri fizici, utilizati ca predictorii de risc, semnifica dupa cum urmeaza:

- a) presiunea acustica de virf [p(virf)] - valoarea maxima a presiunii acustice instantanee, masurata cu ponderarea in frecventa "C";
- b) nivelul de expunere zilnica la zgomot [L(EX, 8h)] [dB(A) re. 20 μ Pa] - media ponderata in timp a nivelurilor de expunere la zgomot pentru o zi de lucru nominala de 8 ore, definita de standardul SR ISO 1999:1996, pct. 3.6. Aceasta notiune acopera toate zgomotele prezente la locul de munca, inclusiv zgomotul cu caracter de impuls;
- c) nivelul de expunere saptaminala la zgomot [L(EX, 8h)] - media ponderata in timp a nivelurilor de expunere zilnica la zgomot intr-o saptamina nominala de 5 zile de lucru de 8 ore, definita de standardul SR ISO 1999:1996 pct. 3.6 (nota 2).

SECTIUNEA a 2-a Valori limita de expunere si valori de expunere la zgomot de la care se declanseaza actiunea angajatorului privind securitatea si protectia sanatatii lucratorilor

Art. 5. - Pentru aplicarea prezentei hotarari, valorile limita de expunere si valorile de expunere de la care se declanseaza actiunea angajatorului privind securitatea si protectia sanatatii lucratorilor in raport cu nivelurile de expunere zilnica la zgomot si presiunea acustica de virf sunt fixate dupa cum urmeaza:

- a) valori limita de expunere: L(EX, 8h) = 87 dB(A) si, respectiv, p(virf) = 200 Pa¹;
- b) valori de expunere superioare de la care se declanseaza actiunea: L(EX, 8h) = 85 dB(A) si, respectiv, p(virf) = 140 Pa²;
- c) valori de expunere inferioare de la care se declanseaza actiunea: L(EX, 8h) = 80 dB(A) si, respectiv, p(virf) = 112 Pa³.

¹) 140 dB(C) cu valoarea de referinta 20 μ Pa.

²) 137 dB(C) cu valoarea de referinta 20 μ Pa.

³) 135 dB(C) cu valoarea de referinta 20 μ Pa.

Art. 6. - (1) In cazul valorilor limita de expunere, determinarea expunerii efective a lucratorului la zgomot trebuie sa tina seama de atenuarea realizata de mijloacele individuale de protectie auditiva purtate de acesta.

(2) Valorile de expunere de la care se declanseaza actiunea angajatorului privind securitatea si protectia sanatatii lucratorilor nu trebuie sa ia in considerare efectul utilizarii mijloacelor de protectie prevazute la alin. (1).

Art. 7. - In situatii pe deplin justificate, in cazul activitatilor in care expunerea zilnica la zgomot are variatii semnificative de la o zi de lucru la alta, in scopul aplicarii valorilor limita de expunere si a valorilor de expunere de la care se declanseaza actiunea angajatorului privind securitatea si protectia sanatatii lucratorilor, trebuie sa se foloseasca nivelul de expunere saptaminala la zgomot in locul nivelului de expunere zilnica la zgomot, pentru evaluarea nivelurilor de zgomot la care sunt expusi lucratorii, cu conditia ca:

- a) nivelul saptaminal de expunere la zgomot indicat prin monitorizare adecvata sa nu depaseasca valoarea limita de expunere de 87 dB(A), si
- b) sa se ia masuri adecvate pentru reducerea la minimum a riscurilor asociate cu aceste activitati.

CAPITOLUL II Obligatiile angajatorilor

SECTIUNEA 1 Determinarea si evaluarea riscurilor la zgomot

Art. 8. - În îndeplinirea obligațiilor prevăzute de legislația națională care transpune Directiva 89/391/CEE, angajatorul trebuie să evalueze și să măsoare nivelurile de zgomot la care sunt expuși lucrătorii.

Art. 9. - Metodele și aparatura folosite trebuie să fie adaptate la condițiile existente, luând în considerare, în special, caracteristicile zgomotului care este măsurat, durata expunerii, factorii de mediu și caracteristicile aparatului de măsură.

Art. 10. - Metodele și aparatura utilizate trebuie să permită determinarea parametrilor definiți la art. 4 și să se stabilească dacă, într-o situație dată, valorile prevăzute la art. 5-7 sunt depășite.

Art. 11. - Metodele folosite pot include esantionarea, care trebuie să fie reprezentativă pentru expunerea personală a lucrătorului.

Art. 12. - Evaluarea și măsurarea prevăzute la art. 8 trebuie să fie planificate și efectuate de către serviciile de protecție și prevenire competente la intervale adecvate, luând în considerare, în special, prevederile din legislația națională care transpun prevederile din Directiva 89/391/CEE referitoare la aceste servicii.

Art. 13. - Datele obținute din evaluarea și/sau măsurarea nivelului de expunere la zgomot trebuie să fie păstrate într-o formă care să permită consultarea lor la o dată ulterioară.

Art. 14. - Atunci când se efectuează determinarea și evaluarea riscurilor, la evaluarea rezultatelor măsurătorilor trebuie să se țină seama de erorile de măsurare determinate în conformitate cu practica metrologică.

Art. 15. - În conformitate cu legislația națională care transpune Directiva 89/391/CEE, la evaluarea riscurilor, angajatorul trebuie să acorde atenție deosebită următoarelor elemente:

- a) nivelului, tipului și duratei expunerii, inclusiv expunerii la zgomot cu caracter de impuls;
- b) valorilor limita de expunere și valorilor de expunere de la care se declanșează acțiunea, stabilite la art. 5-7;
- c) efectelor asupra sănătății și securității lucrătorilor care aparțin unor grupuri sensibile la riscuri specifice;
- d) efectelor asupra sănătății și securității lucrătorilor rezultate din interacțiunile dintre zgomot și substanțe ototoxice din mediul de muncă, precum și dintre zgomot și vibrații, în măsura în care este posibil din punct de vedere tehnic;
- e) efectelor indirecte asupra sănătății și securității lucrătorilor rezultate din interacțiuni dintre zgomot și semnale de avertizare sau alte sunete care trebuie percepute pentru a reduce riscul de accidentare;
- f) informațiilor privind emisia de zgomot, furnizate de producătorii echipamentelor de muncă în conformitate cu prevederile legale;
- g) existenței unor echipamente de muncă alternative, proiectate pentru a reduce emisia de zgomot;
- h) prelungirii expunerii la zgomot peste programul de lucru normal, pe răspunderea angajatorului;
- i) informațiilor adecvate obținute în urma supravegherii sănătății, inclusiv informațiilor publicate, atunci când este posibil;
- j) punerii la dispoziție a mijloacelor de protecție auditivă cu caracteristici de atenuare adecvate.

Art. 16. - (1) Angajatorul trebuie să dețină o evaluare a riscurilor și trebuie să identifice măsurile care trebuie luate pentru securitatea și sănătatea lucrătorilor, în conformitate cu legislația națională care transpune Directiva 89/391/CEE.

(2) Evaluarea riscurilor trebuie să fie înregistrată pe un suport adecvat care să asigure păstrarea datelor.

(3) Evaluarea riscurilor trebuie să fie actualizată periodic și ori de câte ori s-au produs modificări semnificative care pot să conducă la expunerea lucrătorilor la zgomot sau atunci când rezultatele supravegherii sănătății fac necesar acest lucru.

SECȚIUNEA a 2-a Evitarea sau reducerea expunerii la zgomot

Art. 17. - Riscurile generate de expunerea la zgomot trebuie să fie eliminate la sursă sau trebuie reduse la minimum, ținând seama de progresul tehnic și de existența măsurilor de control al riscului la sursă.

Art. 18. - Reducerea riscurilor generate de expunerea la zgomot trebuie să se bazeze pe principiile generale de prevenire prevăzute de legislația națională care transpune Directiva 89/391/CEE, luând în considerare mai ales următoarele:

- a) alte metode de lucru care să reducă expunerea la zgomot;
- b) alegerea unor echipamente de muncă adecvate, care să emită, ținând seama de natura activității desfășurate, cel mai mic nivel de zgomot posibil, inclusiv posibilitatea de a pune la dispoziția lucrătorilor echipamente care respectă cerințele legale al căror obiectiv sau efect este de a limita expunerea la zgomot;
- c) proiectarea și amplasarea locurilor de muncă și a posturilor de lucru;
- d) informarea și formarea adecvată a lucrătorilor privind utilizarea corectă a echipamentelor de muncă, în scopul reducerii la minimum a expunerii acestora la zgomot;

- e) mijloacele tehnice pentru reducerea zgomotului aerian, cum ar fi ecrane, carcase, captuseli fonoabsorbante, precum si reducerea zgomotului structural prin amortizarea zgomotului sau prin izolare;
- f) programe adecvate de intretinere a echipamentelor de munca, a locului de munca si a sistemelor de la locul de munca;
- g) organizarea muncii astfel incit sa se reduca zgomotul prin limitarea duratei si intensitatii expunerii si stabilirea unor pauze suficiente de odihna in timpul programului de lucru.

Art. 19. - Pe baza evaluarii riscurilor prevazute la art. 8-16, atunci cind sunt depasite valorile de expunere superioare de la care se declanseaza actiunea, angajatorul trebuie sa stabileasca si sa aplice un program de masuri tehnice si/sau organizatorice pentru reducerea expunerii la zgomot, tinind seama, in special, de masurile prevazute la art. 17 si 18.

Art. 20. - (1) Pe baza evaluarii riscurilor prevazute la art. 8-16, locurile de munca in care lucratorii pot fi expusi la un zgomot care depaseste valorile de expunere superioare de la care se declanseaza actiunea angajatorului privind securitatea si protectia sanatatii lucratorilor trebuie sa fie semnalizate corespunzator.

(2) Daca este posibil tehnic si daca riscul expunerii justifica aceasta, locurile de munca prevazute la alin. (1) se delimiteaza si se limiteaza accesul la acestea.

Art. 21. - In cazul in care, datorita naturii activitatii, lucratorii dispun de incaperi de odihna aflate in responsabilitatea angajatorului, zgomotul in aceste incaperi trebuie sa fie redus la un nivel compatibil cu scopul amenajarii lor si cu conditiile de utilizare a acestora.

Art. 22. - In conformitate cu prevederile legislatiei nationale care transpune Directiva 89/391/CEE, angajatorul trebuie sa adapteze masurile prevazute in prezenta sectiune la nevoile lucratorilor care apartin grupurilor sensibile la riscuri specifice.

SECTIUNEA a 3-a Protectia individuala impotriva riscurilor generate de expunerea la zgomot

Art. 23. - Atunci cind riscurile generate de expunerea la zgomot nu pot fi prevenite prin alte mijloace, lucratorilor trebuie sa li se puna la dispozitie mijloace individuale de protectie auditiva, adecvate si corect ajustate, pe care acestia trebuie sa le utilizeze, in conformitate cu prevederile legislatiei nationale care transpune Directiva 89/656/CEE si Directiva 89/391/CEE, in urmatoarele conditii:

- a) atunci cind expunerea la zgomot depaseste valorile de expunere inferioare de la care se declanseaza actiunea, angajatorul trebuie sa puna la dispozitia lucratorilor mijloace individuale de protectie auditiva;
- b) atunci cind expunerea la zgomot atinge sau depaseste valorile de expunere superioare de la care se declanseaza actiunea, lucratorii trebuie sa utilizeze mijloacele individuale de protectie auditiva;
- c) mijloacele individuale de protectie auditiva trebuie sa fie alese astfel incit sa elimine sau sa reduca la minimum riscul pentru auz.

Art. 24. - Angajatorul trebuie sa ia masuri pentru a asigura folosirea mijloacelor individuale de protectie auditiva de catre lucratorii sai.

Art. 25. - Angajatorul raspunde de verificarea eficientei masurilor luate in conformitate cu art. 23 si 24.

SECTIUNEA a 4-a Limitarea expunerii la zgomot

Art. 26. - Expunerea lucratorului la zgomot, determinata potrivit art. 6, nu trebuie sa depaseasca, in nici un caz, valorile limita de expunere.

Art. 27. - Daca se constata expuneri peste valorile limita de expunere, in pofida masurilor luate pentru aplicarea prezentei hotarari, angajatorul trebuie:

- a) sa ia de indata masuri de reducere a expunerii sub valorile limita de expunere;
- b) sa identifice cauzele expunerii excesive;
- c) sa adapteze masurile de prevenire si protectie pentru a evita orice recurenta.

SECTIUNEA a 5-a Informarea si formarea lucratorilor

Art. 28. - Fara a aduce atingere prevederilor din legislatia nationala care transpune Directiva 89/391/CEE, angajatorul trebuie sa asigure informarea si formarea lucratorilor expusi la locul de munca la un nivel de zgomot egal sau superior valorilor de expunere inferioare de la care se declanseaza actiunea si/sau a reprezentantilor acestor lucratori, privind riscurile generate de expunerea la zgomot, in special in ceea ce priveste urmatoarele:

- a) natura acestor riscuri;
- b) masurile luate, in aplicarea prezentei hotarari, in vederea eliminarii sau a reducerii la minimum a riscurilor generate de zgomot, inclusiv conditiile in care se aplica aceste masuri;
- c) valorile limita de expunere si valorile de expunere de la care se declanseaza actiunea angajatorului privind securitatea si protectia sanatatii lucratorilor, prevazute la art. 5-7;

- d) rezultatele evaluării și măsurării zgomotului, efectuate în conformitate cu prevederile art. 8-16, însoțite de o explicație a semnificației acestora și a riscurilor potențiale;
- e) folosirea corectă a mijloacelor de protecție auditivă;
- f) utilitatea și metoda de depistare și semnalare a simptomelor deteriorării auzului;
- g) condițiile în care lucrătorii au dreptul la supravegherea sănătății și scopul acestei supravegheri, în conformitate cu art. 30-33;
- h) practicile profesionale sigure, în scopul reducerii la minimum a expunerii la zgomot.

SECȚIUNEA a 6-a Consultarea și participarea lucrătorilor

Art. 29. - Consultarea și participarea lucrătorilor și/sau a reprezentanților acestora la aplicarea prevederilor prezentei hotărâri trebuie să se desfășoare în conformitate cu legislația națională care transpune Directiva 89/391/CEE și trebuie să se refere, în special, la următoarele:

- a) evaluarea riscurilor și identificarea măsurilor care trebuie luate, prevăzute la art. 8-16;
- b) măsurile destinate să elimine sau să reducă riscurile generate de expunerea la zgomot, prevăzute la art. 17-22;
- c) alegerea mijloacelor individuale de protecție auditivă prevăzute la art. 23 lit. c).

CAPITOLUL III Supravegherea sănătății

Art. 30. - (1) Atunci când rezultatele evaluării și măsurării prevăzute la art. 8 indică un risc pentru sănătatea lucrătorilor, Ministerul Sănătății și Protecției Muncii emite ordine pentru a asigura supravegherea adecvată a sănătății acestora, în concordanță cu legislația națională care transpune Directiva 89/391/CEE.

(2) Actele normative prevăzute la alin. (1), inclusiv cerințele specificate pentru fișele medicale și pentru posibilitatea consultării acestora, vor fi elaborate în conformitate cu legislația și/sau practicile naționale.

Art. 31. - (1) Lucrătorii a căror expunere la zgomot depășește valorile de expunere superioare de la care se declanșează acțiunea angajatorului privind securitatea și protecția sănătății lucrătorilor au dreptul la examenul medical periodic, inclusiv testarea auzului, efectuat de medicul specialist/primar de medicină muncii, în conformitate cu legislația națională.

(2) Dacă evaluarea și măsurările prevăzute la art. 8 indică un risc pentru sănătatea lucrătorilor a căror expunere la zgomot depășește valorile de expunere inferioare de la care se declanșează acțiunea, aceștia au dreptul la control audiometric preventiv.

(3) Controalele prevăzute la alin. (1) și (2) au ca obiectiv diagnosticarea precoce a oricărei pierderi auditive datorate zgomotului și păstrarea funcției auditive.

Art. 32. - (1) Pentru fiecare lucrător care face obiectul supravegherii medicale, în conformitate cu prevederile art. 30 și 31, trebuie completat un dosar medical individual, care trebuie actualizat.

(2) Dosarele medicale trebuie să conțină un rezumat al rezultatelor supravegherii sănătății.

(3) Dosarele medicale trebuie să fie păstrate într-un mod adecvat, astfel încât să poată fi consultate ulterior, cu respectarea secretului medical.

(4) La cerere, copii ale dosarelor medicale actualizate trebuie să fie transmise direcțiilor de sănătate publică.

(5) Fiecare lucrător trebuie să aibă acces la dosarul medical individual propriu, la cererea sa.

Art. 33. - (1) În cazul în care, în urma supravegherii funcției auditive, se constată că un lucrător prezintă o pierdere identificabilă a auzului, medicul de medicină muncii va aprecia dacă este probabil ca pierderea de auz să fie rezultatul expunerii la zgomot la locul de muncă.

(2) În situația prevăzută la alin. (1), medicul de medicină muncii trebuie să informeze lucrătorul cu privire la rezultatul care îl privește personal.

(3) În situația prevăzută la alin. (1), angajatorul trebuie:

a) să revizuiască evaluarea riscurilor realizată conform prevederilor art. 8-16;

b) să revizuiască măsurile prevăzute, conform prevederilor art. 17-25, pentru eliminarea sau reducerea riscurilor;

c) să țină seama de recomandările medicului de medicină muncii sau ale direcțiilor de sănătate publică privind aplicarea oricărei măsuri necesare pentru a elimina sau reduce riscurile, în conformitate cu prevederile art. 17-25, inclusiv posibilitatea de a transfera lucrătorul într-un alt loc de muncă, unde nu există risc de expunere;

d) să organizeze supravegherea sistematică a sănătății și să asigure reexaminarea stării de sănătate a celorlalți lucrători care au suferit o expunere asemănătoare.

CAPITOLUL IV Dispoziții finale

Art. 34. - (1) În cazul în care, datorită naturii activității, este probabil ca utilizarea integrală și corectă a mijloacelor de protecție auditivă individuale să conducă la riscuri mai mari pentru sănătate sau securitate decât neutilizarea lor, se pot acorda derogări de la prevederile art. 26 lit. a) și b), art. 26 și 27.

(2) Derogările prevăzute la alin. (1) se acordă în urma consultării Ministerului Muncii, Solidarității Sociale și Familiei cu Ministerul Sănătății și cu partenerii sociali.

(3) Derogările trebuie să fie însoțite de condiții care garantează, luându-se în considerare condițiile speciale, ca riscurile rezultate să se reducă la minimum și ca lucrătorii în cauză să fie obiectul unei supravegheri sporite a sănătății.

(4) Derogările se revizuiesc la fiecare 4 ani și se retrag imediat ce încetează situațiile care le justifică.

Art. 35. - (1) În vederea aplicării prezentei hotărâri în sectorul muzicii și al divertismentului, Ministerul Muncii, Solidarității Sociale și Familiei și Ministerul Sănătății vor elabora, în consultare cu partenerii sociali și în conformitate cu legislația și practicile naționale, un cod de conduită care să prevadă indicații practice menite să ajute lucrătorii și angajatorii din acest sector să își îndeplinească obligațiile legale prevăzute în prezenta hotărâre.

(2) Elaborarea codului de conduită prevăzut la alin. (1) se va face până la data de 15 februarie 2008.

(3) Până la data de 15 februarie 2008 trebuie păstrate nivelurile de protecție deja atinse în ceea ce privește lucrătorii din sectorul muzicii și al divertismentului.

Art. 36. - În situația în care la locurile de muncă de la bordul navelor maritime se depășesc valorile limita de expunere, prevederile art. 26 și art. 27 se pot pune în aplicare începând cu data de 15 februarie 2011.

Art. 37. - Prezenta hotărâre intră în vigoare la data de 1 septembrie 2006.

Prezenta hotărâre transpune Directiva 2003/10/CE privind cerințele minime de securitate și sănătate referitoare la expunerea lucrătorilor la riscurile generate de agenți fizici (zgomot), publicată în Jurnalul Oficial al Comunităților Europene (JOCE) nr. L 42/2003.